

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Duo loca eiusdem Eusebij ab interprete omissa, Latinè redduntur, Cap. 29.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](#)

ad quotidianum vitæ usum pertinerent, ab his quæreretur, id quoque sciendi tantibus prædicabant: at Prophetiæ ipsorum cardo in rebus magnis versabatur. Neque enim placet Donati versio: Ad eundem quoque modum etiam Prophetæ, qui post illum extiterunt: Ceterum extra propositum existimetur, si quid eorum, quæ in diem quæti solent, &c. Cap. i. δέο γένεσις των ἀγίων της θεοτόκου, καὶ τὸ προφέτην Ιωάννην. Donatus: Sic sanè duo ingenita essent, unum quod proiecisset, alterum quod proiectum esset. Mallem, unum quod produxisset, alterum quod productum esset. προφέται enim, cùm de Patre dicunt, emittere, vel, producere verti debet, non, proiicere. Neque enim aptè dici potest Filiū à Patre proiectum fuisse. Ac ne quidem, nisi rarissimè, προφέται dicitur Filius. Nam illud propriè Spiritui sancto tribuitur: quemadmodum & οὐ ποτὲ θεοῦ. Nam Filio γέννησις & γενναθεῖ peculiarter tribui consueverunt. Cap. 9. οἱ γένεσις Αλεξανδρεῖτες οὐτι γεννήσις ανακέιμενοι δύο μόνοι εἰς τέρατα, μέσοι δὲ ὁ κρίτης Καπετεύς εἰς την̄ ι. Hi qui ab Abrahamo hospitio excepti sunt, sic in pictura prostant, ut duo quidem utrinque existant, medio autem loco sublimior atque honore præstantior. Nam hoc loco perspicue labitur interpres, dum ita vertit, Qui enim ab Abraham hospitio suscepti sunt, ut habet Scriptura, recumbentes erant, &c. γεννήσις enim hic picturam, non Scripturam significat. Vult enim Eusebius apparitionem illam, quæ olim Abraham contigit, suo etiam tempore depictam cerni. Cap. 20. ἡμεῖς γένεσις ἔλλως τὰν τὰ φαῦλη σωματία, &c. Donatus, Nos enim non aliâs hæc dicimus extitisse. Ego: cohædere, vel, confirmari. Aliquantò inferiùs, ὡς γένεσις Σοφίας χρονία. adēd ut etiam charissimi manus inter se consererent. Gall. de façon que les plus grands amis en vindrent jusques aux couteaux. Donatus vertit, adēd ut etiam charissimos sibi gladiis transfigerent.

Duo loca in eodem Eusebij opere, ab Interpretate omissa, Latine
redduntur. C A P . X X I X .

ANTE QVAM ab Eusebio discedam, duo loca supplere libet, quæ in interpretatione Latina prætermissa sunt. Etenim lib. 5. cap. 3. post hæc verba, eternumque Patris sacerdotem, hæc ex Græco addenda sunt. Primum igitur aduerte, quod bis iam genitus à Deo fuisse dictus est. Ac quoniam Prophetarum vaticinia diuino spiritu nobis dicta fuisse credimus, vide an non ipse Spiritus sanctus, qui in Prophetia est, sui ipsius secundum Dominum post vniuersorum Dominum appellat. Dixit enim, inquit, Dominus Domino meo, sede à dextris meis. Sancte Hebrei primum Dominum, ut generatim omnium herum, ineffabili vocabulo, quod quatuor literis constat, appellabant. At secundum non item, sed propriè ipsum Dominum nominabant. Ac proinde merito Saluator ac Dominus noster Iesus Christus Dei, cùm aliquando à Pharisæis quæsiuisset, Quid vobis videtur de Christo? Cuius filius est? dixissentque, Daud subiunxit, Quomodo ergo Daud in spiritu vocat eum Dominum, dicens, Dixit Dominus Domino meo, sed à dextris meis? propemodum scilicet vocem eam exponens, ut quæ ipsum non modò Dauidis dominum prædicaret, sed etiam spiritus illius, qui in Prophetia versabatur. Quod si propheticus hic spiritus, Spiritus sanctus esse à nobis creditur, hunc certè Dominum esse confitetur, quem patris confessorem esse docet. Nec verò absolute, sed suę quoque ipsius Dominum eum dicit. Quanto ergo magis hoc dixerint ratione

ac mente prædictæ potestates, quæ Spiritu sancto inferiores sunt, atque omnes, tam quæ in corporibus cernuntur, quam quæ corpore vacant, creaturæ, quarum omnium optimo iure Dominus esse demonstrari queat is, qui solus eodem quo Pater subsellio sedet, per quem omnia facta sunt: quandoquidem, ut ait admirandus Apostolus, in ipso condita sunt omnia, tam quæ in cælis sunt, quam quæ in terra, siue visibilia, siue inuisibilia. Quare consentaneum est eum solum paternæ similitudinis prærogatiuam habere, quippe qui etiam solus cum Patre considerare declaratus sit. Ex quo illud perspicuum est, nulli eorum quæ genita sunt, fas esse omnipotentis imperij ac regni dextram sortiri, præter eum unum, qui variè ac multipliciter, per ea quæ ante diximus, Deus prædicatus est. Hæc sanè à Donato Veronensi cōsultò præterita fuisse suspicor, quod hinc Spiritus sancti maiestatem nimirum imminui deprimique cerneret. Quonam enim modo Spiritus sancti cum Filio æqualitas constabit, si eum Dominum appeller? Quis autem non vider, quam detortè hæc verba exponat Eusebius, Si ergo David in Spiritu cum vocat Dominum: quæcum perinde valeant ac si dixisset, Spiritu sancto afflatus, ille tamen hinc colligit, ipsummet Spiritum sanctum Dominum suum Filium appellare? quo nec falsius, nec absurdius quicquam cogitari potest. Ego vero hunc locum eo nomine vertendū duxi, ut Lector intelligat, meliorem sibi in Trinitatis materia cognoscenda doctorem querendam esse, quam Eusebium. Hic enim & Patrem Dominum Filij, & Filium Dominum Spiritus sancti aperie afferit. quod quidem credere, quid aliud est, quam horrendæ impietatis criminis astringere: Sed iam ad alterum locum veniamus, in quo quædam transiliit interpres. Is est lib. 7. cap. 1. cuius initium tale esse debet. Incredulitatis Iudaicæ gentis in Christum prædictio, signumque quod ipsis à Domino dabatur. Erat autem huiusmodi: Virgo Deum gignens, ob cuius ortum omnimoda Iudaicæ nationis eueratio prædicebatur: & quo pacto alienigenæ & hostes terram eorum occupaturi erant: & quo modo ea quæ prius deserta erat, diuinum cultum consecuta, vberes fructus allatura erat: sic videlicet indicata Ecclesia, quemadmodum diuinus Euanglista, &c.

D. Augustini locus illustratus.

CAP. xxx.

CV M Valerius Hipponeñsis Episcopus D. Augustinum ad munētis sui administrationem socium atque adiutorem asciuisset, idque ille animo permolesto ferret, plerique, ut ipse Epist. 148. testatur, multis sermonibus, qui ad ipsius vulnus non pertinerent, dolorem ipsius bono animo consolati sunt. Quinam autem hi sermones essent, qui ad sedandum ipsius dolorem nil afferrent, cum ipse subticuerit, in obscuro apud omnes esset, nisi Posidonius, qui ipsius familiaritate atque contubernio perdiu visus est, nobis eos declarasset. Sic enim in eius Vita scribit: Vbertim flebat Augustinus Presbyter factus, non nullis lachrymas eius, ut nobis ipse retulit, tunc superbè interpretantibus, & tanquam eum consolantibus, ac dicentibus, quia locus presbyterij, licet ipse maiore dignus esset, appropinquare tamen Episcopatu: cum contrà songe alia de causa ficeret. Hæc ergo erat præpostera illa cōsolatio, quam significabat Augustinus in ea Epistola, quam proximè citauimus. Sic enim cum eo quidam agebant, quasi ipse se non ad altiore dignitatis gradum eueretur fuisse dolebat: cum contrà pro singulari quadam eximiâque humilitate, ne eo quidem gradu, in quo collocabatur, dignum se censeret. Quod autem isti falso ac temere